

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI“ wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, ul. św. Stanisława 4.

TELEFON 1414.
P. K. O. Katowice 304.540.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetrowy. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 23

Katowice, niedziela 27-go stycznia 1929.

Rok V

Marszałek sejmu żąda przyspieszenia obrad budżetowych.

Warszawa. (PAT.) Na piątkowym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej po załatwieniu budżetu Ministerstwa Reform Rolnych, Prezes komisji Byrka oznajmił, że w tej chwili otrzymał od marszałka Sejmu list. Marszałek pisze, że prezesi klubów ustalili, iż drugie czytanie budżetu na plenum, ma się rozpocząć dnia 28 stycznia br. Jeżeli Sejm ma w sposób poważny wykonywać swe prawo konstytucyjne, to przeciwanie dyskusji w komisji budżetowej grozi znacznym opóźnieniem tego terminu. Dlatego marszałek zwraca się do prezesa komisji z apelem, by ukończono na czas prace komisji budżetowej oraz dostarczono sprawozdania kancelarii sejmowej celem ich wydrukowania i oddania posłom. Wobec tego, przewodniczący Byrka zaznacza, iż nie otrzymał dotychczas szeregu sprawozdań od referentów, a natomiast został zasypywany wnioskami, z których tylko część nieznaczna przeszła w głosowaniu. Poważna ich ilość ma albo charakter demonstracyjny, albo też są to wnioski, których przewodniczący nie chce charakteryzować jako demagogiczne, bo byłoby to użycie wyrazu zbyt ostrego, ale które prace komisji hamują, a nawet uniemożliwiają. W dalszym ciągu prezes Byrka zaznacza, że termin nie może być dotrzymany ze względów fizycznych, a referat generalny przedstawi komisji dopiero wtedy, kiedy będzie mniej więcej w przybliżeniu cytury uchwał w poszczególnych budżetach, co nastąpić może najazutrz po skończeniu 3-go czytania. Dalej wska-

zuje poseł Byrka, że uchwała prezesów klubów nie może go wiązać, skoro nie ma fizycznej możliwości zastosowania się do niej, i pragnąłby, aby prezesi klubów wpłynęli na swoich kolegów — członków komisji, aby mu pracy nie utrudniano. Wreszcie oświadcza, że jeżeli marszałek uważa to za pewnego rodzaju wytknięcie pod jego adresem, to musi oświadczyć, że zastanowi się nad tem, czy nie odda przewodnictwa tej komisji w ręce pana marszałka Sejmu.

Po załatwieniu budżetu ministerstwa rolnictwa, przystąpiono do trzeciego czytania budżetu ministerstwa oświaty i wyznań. Odrzucono wniosek posła Utty (Klub Niemiecki), który wnioś o skreślenie 100.000 zł., z funduszu reprezentacyjnego. Dalej był wniosek rządu o przywrócenie 147.000 zł. na zwolnienie od opłat pocztowych korespondencji Kościoła katolickiego. Wniosek Rządu upadł. Następnie poseł Czapiński uzasadnił swój wniosek o skreślenie 1.000 zł. w budżecie wyznania katolickiego dla Rządu konieczności przeprowadzenia rozdziału Kościoła od państwa. Podany pod głosowanie wniosek ten wobec równości głosów 13 na 13 nie uzyskał większości i upadł. Na wniosek posła Dubois (PPS.) skreślono kwotę 40.000 zł., przyznana na katolicki uniwersytet w Lublinie.

Wiceminister Grodyński stwierdza iż do tej chwili komisja powiększyła wydatki tego ministerstwa o 139 milj. zł. Przez to równowaga budżetowa zostanie naruszona. Dalszą dyskusję odroczone do soboty.

Awantury w parlamencie niemieckim.

Berlin. (PAT.) Parlament przystąpił do rozważania projektu rządowego o uproszczenie systemu podatkowego. Przed rozpoczęciem dyskusji w tej materii doszło do burzliwego wystąpienia komunistów przeciwko prezydentowi parlamentu Loebemu. Prezydent Loebe bowiem po wczorajszych awanturach, urządzonych na galerji parlamentu przez bezrobotnych, wydał polecenie kancelarii parlamentu, zakazujące wydawania kart wstępu na galerję zarówno całej frakcji komunistycznej, jak poszczególnym posłom. Mówcy komunistycz-

ni wystąpili z protestem, oświadczając, że prezydent parlamentu traktuje frakcję komunistyczną niesprawiedliwie, odmawiając jej prawa, które przysługuje innym. Prezydent Loebe oświadczył kategorycznie, że zarządzenie jego nie podlega kompetencji zgromadzenia plenarnego parlamentu i ma na celu tylko utrzymanie porządku. Okazało się bowiem na wczorajszym wypadku, że komuniści wykorzystują karty wstępu dla zorganizowania awantur, tudzież dla wprowadzenia grup, które potem atakują urzędników parlamentu.

Prawdziwe cele kolonizacji niemieckiej

Berlin. (Tel. wł.) Podczas rozpraw nad sprawami rolnictwa w sejmie pruskim, centrowiec Henkel skarżył się na ciężkie położenie nie tylko wielkiej własności, ale także drobnych rolników. Zwłaszcza na Śląsku jest ich sytuacja ciężka. Działalność kolonizacyjna nie jest taka, jak być powinna. Jeśli dzięki niej właśnie na wschodzie utworzony zostanie wał niezadowolonych kolonistów, wówczas główny cel kolonizacji zostanie wy-

paczony. Inni mówcy domagali się ochrony celnej dla produktów rolnych, a zwłaszcza dla nierogacizny z Polski.

(Wynurzenia centrowca Henkla o celach kolonizacji, należy sobie zapamiętać. Niemiecka ustawa kolonizacyjna z r. 1918 wprowadzona została dla celów czysto gospodarczych. Tymczasem nieostrożne wynurzenia mówcy centrowego dają niezblity dowód, że Niemcy uważają kolonizację jako środek polityczny, by stworzyć wał niemiecki nad granicą polską. Red.)

Doniosłe wydarzenia na Dalekim Wschodzie.

Na dalekim wchodzie, na ziemiach nowo wskrzeszonego olbrzymiego mocarstwa Chin, rozgrywają się ostatnio wydarzenia, których znaczenie jest dla ogólnej polityki światowej bardzo doniosłe. Europejska opinia publiczna, zajęta własnymi kłopotami i trudnościami, poświęca wprawdzie wydarzeniom tym naogół mniej uwagi, niemniej chodzi tu o kwestje, które w dzisiejszym układzie światowej sytuacji politycznej odgrywają rolę bardzo wybitną, a które w najbliższej przyszłości stanowią mogą łatwo podstawę dla najdonioślejszych posunięć politycznych.

I tak nacjonalistycznym przywódcą „Nowych Chin“, którzy po długich walkach wewnętrznych i po krwawym chaosie zdołali proklamować zjednoczenie i niepodległość państwa chińskiego, udało się obecnie pokonać ostatnią przeszkodę na drodze wskrzeszenia olbrzymiego zjednoczonego mocarstwa, a mianowicie pozyskać dla swych planów dotychczasowego dyktatora jednej z najbogatszych, a równocześnie największej prowincji Chin — Mandżurji. Od pewnego zatem czasu powiewają wszędzie na ziemiach prowincji mandżurskiej sztandary zjednoczonego mocarstwa chińskiego, dotychczasowy zaś władca Mandżurji Czang-Such-Liang oddał się pod rozkazy nacjonalistycznego rządu chińskiego w Nankinie.

Skoro weźmie się pod uwagę, że Mandżurja stanowiła dotąd główną prowincję, która wylamywała się z pod niepodległościowych tendencji nacjonalistów nankińskich, oraz, że z Mandżurji wychodził dotąd główny opór, stawiany rządowi nacjonalistycznemu przez ojca obecnego dyktatora, generała Czang-Tso-Lina, doniosłość ostatniego tego wydarzenia wypukla się najzupełniej. W ten sposób bowiem idea stworzenia olbrzymiego, niepodległego mocarstwa chińskiego staje się najzupełniej urzeczywistniona i rząd nacjonalistyczny Chin urasta do największego i najpotężniejszego czynnika na terenie Azji.

Jak wielkie znaczenie ma już obecnie zjednoczony rząd chiński dla ogólnej sytuacji światowej, świadczy najlepiej fakt, iż poszczególne mocarstwa europejskie, które zainteresowane są w stosunkach z Chinami, starają się ostatnio na jak najszybszej drodze szukać kontaktu z nowym rządem chińskim, ażeby w ten sposób zabezpieczyć swe dotychczasowe interesy. I tak po niedawnym uznaniu nowego rządu chińskiego przez Stany Zjednoczone, które pierwsze postarały się o zdobycie odpowiedniego wpływu na nowych władców Chin, przyszła ostatnio również kolej i na Anglię. Rząd angielski, zorientowawszy się w sytuacji, a nie chcąc utracić dotychczasowych rynków w Chinach, zdecydował się również na uznanie nowego rządu chińskiego i wśród serdecznej uroczystości, urozmaiconych wystrzałami armatnimi okrętów angielskich, stacjonowanych w portach chińskich, ogłoszono zawarcie nowego układu

celnego pomiędzy Anglią, a Zjednoczonym rządem nankińskim. Również i pozostałe mocarstwa europejskie, a w szczególności Francja i Niemcy śpieszą się również z uznaniem i z zawarciem układów z nowym rządem zjednoczonych Chin, tak, że sukces nacjonalistycznych przywódców chińskich jest pełny. Pozostała wprawdzie jeszcze Japonia, która dotąd głównie podsycala wojnę pomiędzy Mandżurją, a nowym rządem chińskim i dla której przejście Mandżurji pod zjednoczone rządy jest najdotkliwszą klęską. Niemniej jednak trudno sobie wyobrazić, by Japonia trwać mogła obecnie dłużej w izolacji, a już najzupełniej wykluczonem wydaje się, by rząd japoński próbował chcieć na drodze wojennej występować przeciwko kolosalnej przewadze zjednoczonych sił chińskich.

Tak zatem konsolidacja Chin staje się faktem dokonany i rząd chiński urasta do potężnego czynnika mocarstwowego w świecie politycznym. Narazie wprawdzie nowy rząd chiński poza działalnością reorganizacyjną wewnątrz państwa nie występuje jeszcze na zewnątrz i nie zabiera głosu w ogólnych sprawach politycznych. Niedługo jednak pozostaje prawdopodobnie okres czasu, a zjednoczone Chiny, zmuszone piekącym dla nich problemem przeludnienia, szukać zaczną nowych terenów ekspansji dla siebie. Wówczas to zagrożą niewątpliwie w silnej mierze dotychczasowemu układowi sił na terenie Azji. Być może, że wówczas stanie się również znowu aktualne hasło: „Azja dla azjatów“ i nowy rząd chiński obejmie potężny protektorat nad całą akcją niepodległościową, która z coraz bardziej żywiołową siłą uwytadnia się w poszczególnych dzielnicach całej Azji. Niebezpieczeństwo to staje się wobec nowego stanu rzeczy coraz bardziej prawdopodobne. Chiny bowiem, które do tej pory były tylko narzędziem w rękach poszczególnych grup politycznych, weszły obecnie na horyzont azjatycki jako niezależna potęga mocarstwowa. I dlatego też wśród światowych kół politycznych, pomimo śpiesznego zawierania umów z nowym rządem chińskim, panuje silny niepokój i w stronę Chin kierowana jest bardzo pilna uwaga.

Pod koniec wreszcie zaznaczyć należy, iż ostatnie wydarzenia na terenie Chin wywołały również silne niezadowolone komunistycznych władców moskiewskich, którzy dotąd starali się w dość silnej mierze wpływać na wypadki chińskie, a nawet przez dłuższy czas popierali dążenia nacjonalistycznego rządu chińskiego w nadziei, iż Chiny staną się centrem propagandy komunistycznej na całą Azję. Nowy rząd chiński rychło jednak wyzwolił się z pod patronatu Moskwy, a zarządzenia, wydawane ostatnio, wykazują, iż nowe władze chińskie zamierzają w jak najenergiczniejszej formie zwalczać wszelką propagandę komunistyczną. Chociaż ten antykomunisty-

MEBSE Sypialnie, jadalnie, gabinety męskie, kuchnie, także meble pojedynczo, wyroby tapicerskie wszelkiego rodzaju poleca najkorzystniej

WARSZAWSKI SKŁAD MEBLI
 Katowice, ul. Młyńska 5.
 Król. Huta, ul. Wojski 1.

NERWOL

Chemika Dra **FRANZOSA**, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

REUMATYZM

klucie z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p.

ŻĄDAC W APTEKACH

Wyrób i główna sprzedaż
 Apteka **FRANZOSA**, Łódź, Kopernika 1

Karmelki

w wielkim wyborze poleca

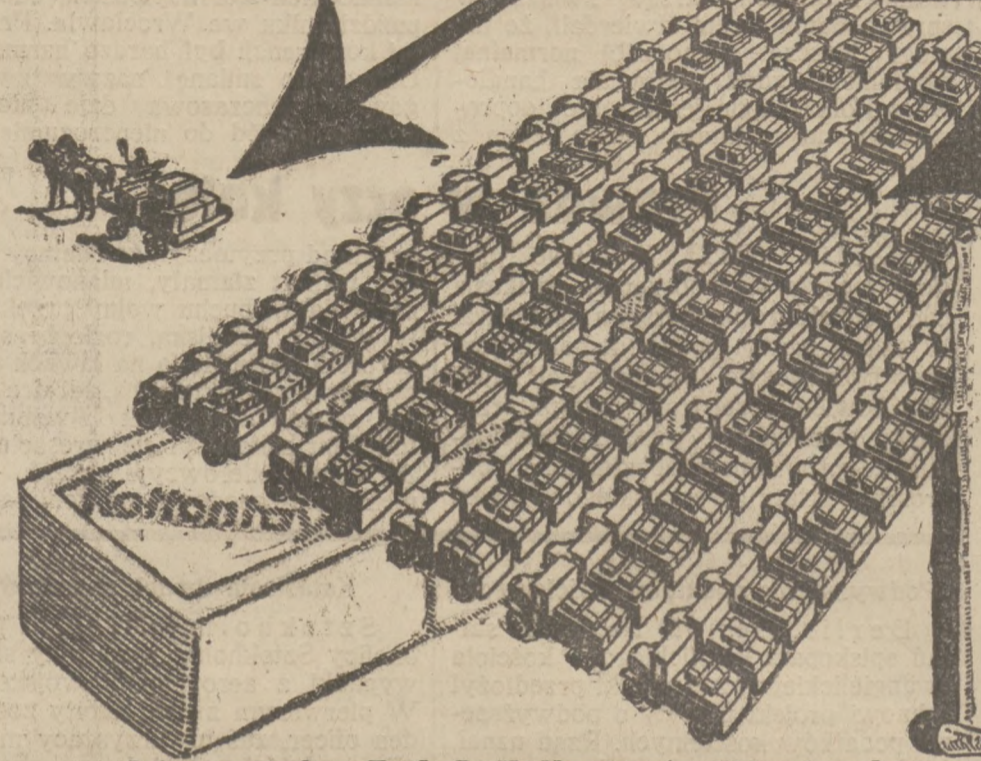
Fabryka A. Piasecki S. A.
 Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

"KOLŁONTAY"

Obrót miesięczny 1923

Obrót miesięczny 1928

**Nie słowa
 lecz fakty dowodzą!**

W roku 1923 fabryka Kolłontaya setka do najmniejszych przedsiębiorców polskiego przemysłu mydlarskiego, całą jej produkcję miesięczną można było załadować na jedną furmankę i zaledwie kilkadziesiąt gospodyń domu kupiły mydło „Kolłontaya” na próbę.

W roku zaś 1928 produkcja jednocielesz wynosiła wiele wagonów, obrót powiększył się ośmiuścioro. Fabryka Kolłontaya, mimo szalonej konkurencji, wyprzedziła wszystkie nieskoncernowane fabryki mydła w kraju, a nawet te, które istnieją już dziesiątki lat i rozporządzają znacznym kapitałem. W przeciągu zaledwie pięciu lat stała się ona największą, najnowocześniejszą i najlepiej zorganizowaną nieskoncernowaną fabryką mydła w kraju, będącą w posiadaniu prywatnym. Setki tysięcy przeczornych gospodyń domu są wiernymi i regularnymi odbiorcami jej wyrobów, bo przyszły do przekonania, że mydło „Kolłontaya z pralką” zawsze było i jest lepsze i tańsze! —

Jedyny wytwórca: **Eryk A. Kolłontay** — Fabryka chem. — Katowice—Bruwów.

Wezwanie firmy **Anny Csillag** do wszystkich

Z okazji 50-letniego jubileuszu mojego przedsiębiorstwa, powołana do życia organizacja, której celem jest skuteczna walka z niezliczonymi chorobami włosów, które rozmnóżyły się w społeczeństwie, a które wśród większości przechodzą całkiem niespostrzeżenie, ponieważ nie wywołują żadnych bólów.

Moja wieloletnia praktyka w dziedzinie pielęgnacji włosów rozpoznaje mi z tysiącami przypadków, u których skutkiem nieświadomości danych osób, już w wieku dziecięcym, przez zamieranie korzeni — włosy całkowicie zaginęły, a przez to jakiegokolwiek zabiegi celem ich odzyskania były beznadziejne. Te przypadki, które należy tłumaczyć jedynie i wyłącznie zupełną nieświadomością danych osób, że choroba wogóle istnieje, nagromadziły się w ostatnich latach w ten sposób, że naszemu pokoleniu grozi niebezpieczeństwo całkowitej utraty tej wspaniałej ozdoby, jaką stanowią włosy.

Z tego powodu udeklamuję się do bezwarunkowo koniecznego środka zapobiegawczego, a mianowicie

zupełnie bezpłatnego dla wszystkich badania włosów

i spodziewam się, że w Waszym własnym interesie poprzecie mnie w tem gorliwie.

Wszystko co macie uczynić, to wypełnić sumiennie zamieszczony poniżej kwestionariusz i zaraz go przysłać do mnie.

Badanie włosów jest całkiem bezpłatne — nie wahajcie się więc ani nie mówcie przypadkiem, że nie potrzebujecie tego.

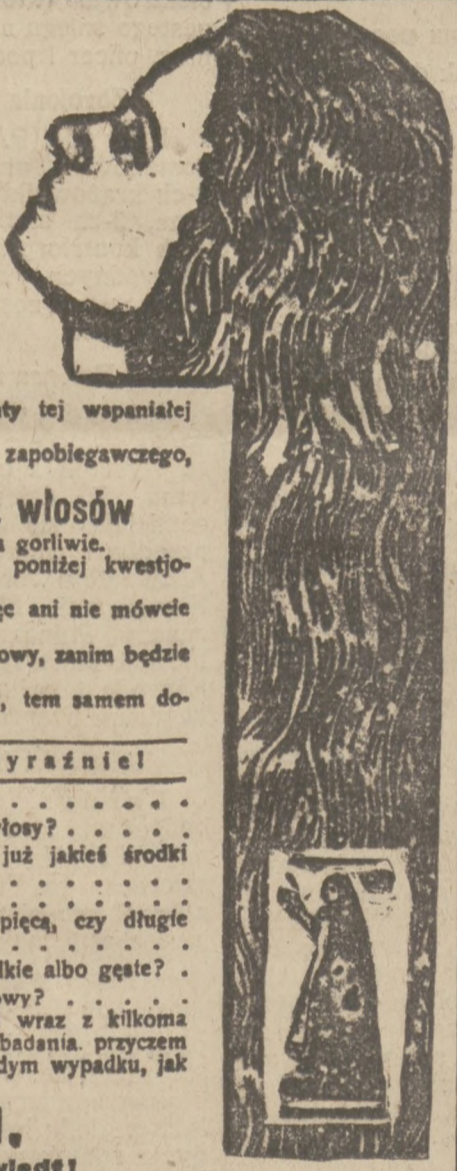
Każdy musi się upewnić o stanie zdrowia swoich włosów i skóry głowy, zanim będzie zapóźno.

Z chwilą, gdy na moją prośbę wypełnicie starannie kwestionariusz, tem samym dokonacie już znacznego kroku napróżd w interesie zdrowia społecznego.

Tu odciąć

Nazwisko
 Adres
 Zajęcie
 Wiek
 Czy cierpi pan (i) na wypadanie włosów?
 Czy ma pan (i) łupież?
 Czy włos pana (i) jest suchy czy tłusty?
 Czy skóra głowy jest wrażliwa?
 Czy w ost. czasie przebył pan (i) jakie choroby?
 Ten odcinek z pytaniami dokładnie we wszystkich punktach wypełnić i wraz z kilkoma w ostatnich czasach wyczesanymi włosami wysłać w celu bezpłatnego zbadania. Przyczem pod gwarancją zobowiązuje się do zachowania zupełnej dyskrecji w każdym wypadku, jak również do tego, że pismo to archiwów moich nie opuści.

Anna Csillag, Kraków 91.
 Załączyć 25 gr. w znaczkach pocztowych na odpowiedź!

Bank Ludowy

Sp. z nieogr. odp.

Szarlej, ul. 3-go Maja 1.

Telefon 5. P. K. O. 305478

Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe na dogodnych warunkach i przy wysokim oprocentowaniu.

Udziela kredytów.

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Katowice na nazwisko **Władysław Kramarczyk.**

Unieważniam posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żółwia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynie, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo Ządajcie prospektów.

Kupujcie u naszych inserentów!

Restaurację Pokoje śniadankowe I klasy z pełnym wyszynkiem

Trafika Handlem korzennym w centrum miasta Lwowa sprzedam, wydzierżawię, oddam za kaucją na rachunek.

Zgłoszenia **Małopolska Agencja Reklamowa, Lwów, Chorążczyzna 7** pod „Restauracja”.

Miliony ludzi używa i wielbi

Meridiol

bo jest on najlepszym i najskuteczniejszym środkiem do nacierania i pielęgnowania się.

Wysprzedaż inwenturowa

MAKS BORINSKI

ul. św. Jana 2 **KATOWICE** ul. św. Jana 2

Artykuły damskie

Kombinacje Opal, w jednym kolorze . . . zł 10⁰⁰

Kombinacje białe, z kolorowym hałtem zł 6⁷⁵

Koszule nocne białe, z kolor. haft. zł 10⁵⁰

Koszule dzienne z wąsk. ramiączk. zł 4⁵⁰

Małki matro w ładnych kolorach . . . zł 1⁵⁰

Artykuły męskie

Garnitur jednokolorowy w każdej wielkości zł 10⁵⁰

Trykoty matro we wszystkich wielkościach zł 4⁵⁰

Koszulki matro we wszystkich wielkościach zł 5⁵⁰

Kalesony normalne wielk. 4 zł 5⁵⁰

Koszule dzienne kolorowe z dwoma kołnierzami, dawniej 15.00 i 13.50, obecnie zł 9⁵⁰

Kaftaniki wied. 25⁰⁰ i kostj. włócz do 25⁰⁰ 0 rabatu

Koszule wied. 30⁰⁰ w najlep. wyk. do 30⁰⁰ 0 rabatu

Na wszystkie trykoty kożuszkowe 20% rabatu.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę.

